

Інформація про автора

ЖЕРЕБ Володимир Васильович – аспірант, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна 3, e-mail: volodymyr.zhereb@gmail.com).

ZHEREB Volodymyr – postgraduate student, Vinnytsia National Agrarian University (21008, m. Vinnytsya, 3 Sonyachna Str., e-mail: volodymyr.zhereb@gmail.com).

ЖЕРЕБ Владимир Васильевич – аспирант, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная 3, e-mail: volodymyr.zhereb@gmail.com).

Стаття надійшла до редакції 14 грудня 2015 року

УДК: 631.11.005

ОЦІНКА ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ[©]

*В.М. ГОМЗА¹, аспірант,
Вінницький національний аграрний
університет (м. Вінниця)*

В статті автором проаналізовано сучасний стан технічного забезпечення підприємств АПК, досліджено проблеми, пов'язані із забезпеченням аграрних підприємств технікою. Запропоновано конкретні заходи щодо підвищення рівня технічного оснащення сільськогосподарських виробників. Вітчизняне виробництво в сфері АПК постійно оголошується пріоритетною галуззю економіки, кожний наступний уряд декларує необхідність масштабної підтримки аграрного сектора. На практиці існуючі декларації у багатьох випадках не перетворюються на конкретні рішення, а прийняті програми часто не виконуються через відсутність фінансування або з інших причин. Тому більша частина вітчизняних аграрних підприємств змушена функціонувати у достатньо агресивному зовнішньому середовищі, що спричиняє додаткові ризики для виробників сільськогосподарської продукції з точки зору створення умов для їх економічної безпеки.

Технічне оснащення аграрного виробництва є надзвичайно важливим з точки зору можливостей впровадження інтенсивних технологій виробництва як у галузі рослинництва, так і в тваринництві. Основними видами сільськогосподарської техніки є трактори, зернозбиральні та інші типи комбайнів, вантажні автомобілі. Проведені дослідження показують неспроможність вітчизняної важкої промисловості забезпечити потреби сільськогосподарських товаровиробників у техніці вітчизняного виробництва, що позначається на собівартості виробної продукції. Встановлено, що важливою складовою в процесі виробництва сільськогосподарської продукції є технічне забезпечення товаровиробників. Лише за умов наявності необхідних сільськогосподарських машин

© **В.М. ГОМЗА, 2015**

¹ Науковий керівник: д.е.н., професор, завідувач кафедри аграрного менеджменту ВНАУ Мазур А.Г.

можлива реалізація генетичного потенціалу вирощуваних культур, адже проведення всіх технологічних операцій регламентовано в часі та вимагає високої якості здійснення обробки ґрунту, посіву, внесення добрив, збирання врожаю тощо. Як показує світовий досвід, прогресивний поступальний розвиток сільського господарства та конкурентоспроможність товаровиробників можливі лише при умові відповідного технологічного забезпечення.

Ключові слова: сільськогосподарське підприємство, техніка, технічне забезпечення, господарські товариства, ресурси, виробництво, знос, сільськогосподарська продукція.

Табл. 2. Рис. 3. Літ 10.

Постановка проблеми. В умовах ринкової економіки для підприємств аграрної сфери гостро постає проблема забезпечення ефективного виробництва продукції та раціонального використання землі. Вирішити це питання може достатній рівень технічного забезпечення аграрного підприємства. Саме розвиток виробництва АПК залежить від того, на скільки новітньою та ефективною технікою забезпечені сільськогосподарські підприємства.

Для реалізації навіть досконалої технології необхідна відповідна техніка. Однак, тривала економічна криза 90-х років минулого століття негативно вплинула на стан технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств. Фізичний і моральний знос основних виробничих фондів в сільському господарстві, призупинення діяльності в галузі сільськогосподарського машинобудування, відсутність коштів на купівлю нової техніки та підвищення цін на неї призвело до значного погіршення технічної бази підприємств АПК.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні і практичні аспекти проблеми технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств знайшли відображення в працях: І.Д. Бурковського [1] Т.Г. Величка [2] І.М. Гереженка [3] В.І. Переверзева [7] В.П. Яковенка [9] Г. М. Калетніка [10] А.Г. Мазура та ін. Проте, на сьогодні залишається не до кінця розв'язана проблема забезпечення сільськогосподарських товаровиробників різних форм господарювання технічними засобами та відсутні конкретні заходи щодо підвищення рівня технічного оснащення сільськогосподарських виробників. Звідси й випливає актуальність проблемних питань та потреба в детальному їх дослідженні.

Питання технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств України варто досліджувати, опираючись на його історичний фактор, адже виробничі потужності більшості аграрних компаній формувались ще за часів СРСР. Це означає, що середній термін служби обладнання та техніки на більшості підприємств у два рази перевищив нормативний.

Рівень оновлення техніки на початку 90-х рр. складав не більше 2% на рік. У середині 2000-х і до фінансової кризи рівень оновлення основних фондів суттєво виріс у зв'язку з ростом об'ємів виробництва сільськогосподарської продукції і виходом на ринок крупних гравців, але вже у 2009 р. цей показник значно скоротився. При цьому у сільському господарстві скорочення закупівель техніки не так було пов'язано з уповільненням темпів росту, як з призупинкою банківського кредитування і невпевненістю в темпах розвитку економіки в цілому [9, с. 44].

Варто зауважити, що покращення технічного забезпечення вітчизняних сільськогосподарських підприємств можливе лише після нормалізації державної політики відносно виробників аграрної продукції та експортерів, а також після вдосконалення системи банківського кредитування.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є провести аналіз сучасного стану технічного забезпечення підприємств АПК, дослідити проблеми, пов'язані із забезпеченням аграрних підприємств технікою та запропонувати конкретні заходи щодо підвищення рівня технічного оснащення сільськогосподарських виробників.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одним із найважливіших чинників підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва є його забезпеченість матеріально-технічними ресурсами та основними фондами в необхідній кількості та структурі й більш повне їх використання. Без цього неможливе досягнення високого рівня продуктивності праці, виробництво продукції з низькою собівартістю.

Загалом модель матеріально-технічного забезпечення – це сукупність підприємств-виробників матеріально-технічних ресурсів, торгово-посередницьких організацій, сервісних підрозділів, формувань з машино-використання та державних органів, що регулюють відносини у сфері техніко-технологічного забезпечення (тобто сільськогосподарські і переробні підприємства різних форм власності) [9, с. 52] (рис. 1).

Діяльність цієї моделі має бути спрямована на відтворення і розвиток матеріально-технічної бази, комплексну механізацію і автоматизацію технологічних процесів, відновлення і збереження родючості ґрунту в сільському господарстві на основі вітчизняного машинобудування та виробництва матеріальних ресурсів.

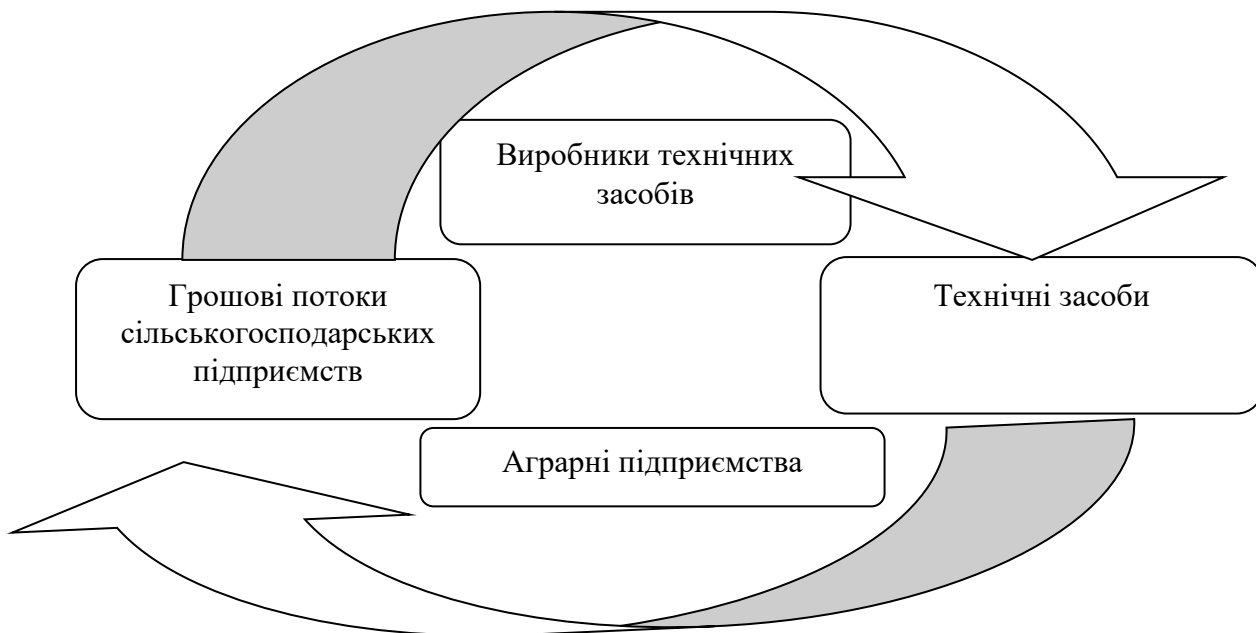

Рис. 1. Модель відносин між учасниками технічного забезпечення

Джерело: розроблено автором з використанням джерела [9].

На думку автора, це модель відносин між учасниками технічного забезпечення, які забезпечують формування і використання технічних засобів сільськогосподарськими підприємствами.

Продукція сільського господарства є специфічною та потребує окремих підходів до зберігання, транспортування та переробки, що в свою чергу вимагає відповідних технічних засобів. У зв'язку з цим технічне забезпечення сільськогосподарських підприємств вимагає не лише забезпечення їх технікою, а й можливість технічного сервісу цієї техніки та забезпечення запасними частинами протягом всього терміну її експлуатації. Відсутність достатнього технічного забезпечення призводить до збільшення термінів проведення весняно-польових робіт та збору врожаю, що негативно відображається на якості продукції.

Так, на даному етапі ситуація з технічним забезпеченням сільськогосподарських підприємств залишається досить складною. Згідно інформації міністерства аграрної політики для ефективного функціонування аграрного сектору до 2015-2016 років слід придбати техніки на 500 млрд. грн., крім того щоб у найближчі 2-3 роки вийти на європейський рівень врожайності та продуктивності тварин необхідно щорічно залучати 200 млн. грн. [8, с. 3]. Протягом останніх трьох років кількість техніки наявної в сільськогосподарських підприємствах з кожним роком зменшується (рис. 2) [6, с. 3].

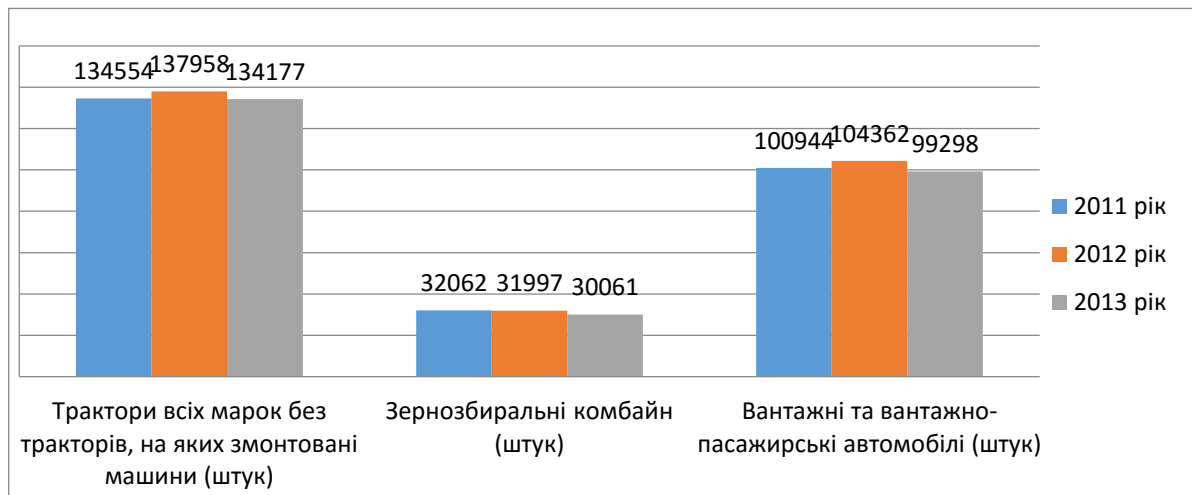

Рис. 2. Наявність окремих видів техніки за категоріями господарств у 2011–2013 роках

Джерело: складено автором за даними Державної служби статистики.

Підсумовуючи данні наведені на рисунку слід відмітити, що протягом 2011-2013 років тенденцію до зростання мають трактори всіх марок тракторів, на яких змонтовані машини, які у 2013 році становили 134177 штук.

Розглядаючи наявність сільськогосподарської техніки на підприємствах, варто відзначити, що основна частина тракторів зареєстровані у господарських товариствах та фермерських господарствах. Найменша кількість тракторів задіяні на державних сільськогосподарських підприємствах (табл.1) [6, с. 5].

Значна частина посівної техніки знаходиться у користуванні також фермерських господарств. При цьому тільки 1384 сівалок зареєстровано на державних підприємствах. Така ж картина спостерігається і у сегменті зернозбиральних комбайнів.

Таким чином, найбільша кількість техніки перебуває у власності господарських товариств та фермерських господарств, а найменша кількість - державних підприємств.

Розглядаючи технічне забезпечення фермерських господарств, варто зазначити переважаючу роль тракторів. У власності даних підприємств перебуває значна кількість посівної техніки - а саме 21% від загального парку сівалок в Україні та значна кількість зернозбиральних комбайнів (23,6%), незважаючи на щорічне їх скорочення [8, с. 5].

Наявність сільськогосподарської техніки у сільськогосподарських підприємствах за організаційно правовими формами господарювання у 2013 році*

	Сільськогосподарські підприємства – всього	У тому числі					
		господарські товариства	приватні підприємства	виробничі кооперативи	фермерські господарства	державні підприємства	підприємства інших форм господарювання
Трактори	146004	65452	23015	7006	35019	4085	11427
Причепи та напівпричепи – всього	78094	37844	12086	5180	14013	2249	6722
Сівалки всіх видів	71136	31380	11790	3644	18687	1384	4251
Картоплезаджалки	1988	622	283	114	782	39	148
Дошувальні машини	4349	2297	686	359	519	249	239
Сінокосарки	11571	4901	1926	700	2692	369	983
Жатки валкові	14545	6473	2607	966	3391	312	796
Комбайни зернозбиральні	30061	12499	5135	1619	8572	563	1673
Бурякозбиральні (без машин для обрізання бурячиння)	3037	1432	599	205	625	47	129

*Джерело: [6]

Слід зауважити, що забезпечення сільського господарства основними машинами складає лише 38-60 % від загальної потреби. Так, забезпечення тракторами складає лише 60 % від потреби, а зернозбиральними комбайнами – 48 %. В свою чергу, на урожайність сільськогосподарських культур найбільший вплив близько 50 % складає група машин для внесення добрив близько 25 % залежить від техніки для обробітку ґрунту та біля 25 % від техніки для посіву [8, с. 6].

Характеризуючи наявність тракторів у сільськогосподарських підприємствах за регіонами, найбільшу їхню кількість спостерігаємо тільки в трьох областях: Полтавській (10391), Дніпропетровській (10258) та Вінницькій (10036) (табл. 2) [6, с. 6].

Якщо аналізувати рівень фондооснащеності сільського господарства, то за останні роки він склався вкрай незадовільним. Значна частка техніки, обладнання, споруд є застарілою, не придатною до експлуатації. Фізичний знос техніки перевищує темпи її оновлення у 10 разів, а ступінь зносу досягає 90%.

Таблиця 2

**Наявність тракторів у сільськогосподарських підприємствах
за регіонами у 2013 році***

	Трактори – всього		У тому числі				Трактори без змонтованих на них машин	
			колісні		гусеничні			
	штук	у % до наявно сті на почато к року	штук	у % до наявнос ті на початок року	штук	у % до наявнос ті на початок року	штук	у % до наявнос ті на початок року
Україна	146004	99,2	132714	99,9	13290	92,7	134177	99,3
Автономна Республіка Крим	5181	96,7	4314	97,2	867	94,2	4576	97,1
Вінницька	10036	100,8	8967	101,8	1069	93,5	9263	101,0
Волинська	2636	99,8	2413	101,0	223	88,8	2329	101,0
Дніпропетровська	10258	100,3	9607	100,6	651	95,7	9702	100,3
Донецька	7066	93,7	6192	95,0	874	85,9	6460	93,7
Житомирська	3733	96,2	3428	98,0	305	79,8	3326	96,2
Закарпатська	457	92,5	413	93,4	44	84,6	438	93,8
Запорізька	8191	99,7	7567	100,1	624	95,6	7589	99,6
Івано-Франківська	1289	64,4	1136	62,2	153	86,9	1123	64,5
Київська	8383	100,8	7827	101,3	556	94,9	7654	100,9
Кіровоградська	9045	103,5	8166	104,2	879	97,3	8462	103,7
Луганська	5330	98,7	4746	99,7	584	91,0	4962	98,8
Львівська	2442	96,8	2294	97,0	148	94,9	2329	97,0
Миколаївська	6481	100	5907	100,8	574	92,7	6071	100,2
Одеська	9455	100,5	8636	101,2	819	93,2	8782	100,8
Полтавська	10391	100,3	9547	100,8	844	95,4	9511	100,5
Рівненська	2082	95,8	1899	96,0	183	93,8	1918	96,4
Сумська	5016	97,6	4569	98,9	447	85,5	4584	97,7
Тернопільська	3108	104,9	2843	105,8	265	95,3	2844	104,6
Харківська	8874	99,3	7964	100,1	910	92,9	8118	99,2
Херсонська	5720	101	5283	101,4	437	95,6	5220	101,2
Хмельницька	4960	101,2	4455	102,4	505	92,0	4498	101,7
Черкаська	7338	100,6	6717	101,3	621	93,1	6721	100,7
Чернівецька	1213	102,6	1110	103,3	103	96,3	1102	102,5
Чернігівська	5834	98,7	5371	99,1	463	94,3	5220	98,7
м. Київ	1203	96,7	1130	96,4	73	101,4	1115	96,1
м. Севастополь	282	93,4	213	93,0	69	94,5	260	92,9

*Джерело: [8]

Оцінюючи стан технічного оснащення у сільському господарстві Вінницької області спостерігається погіршення (рис. 3) [5, с. 3].

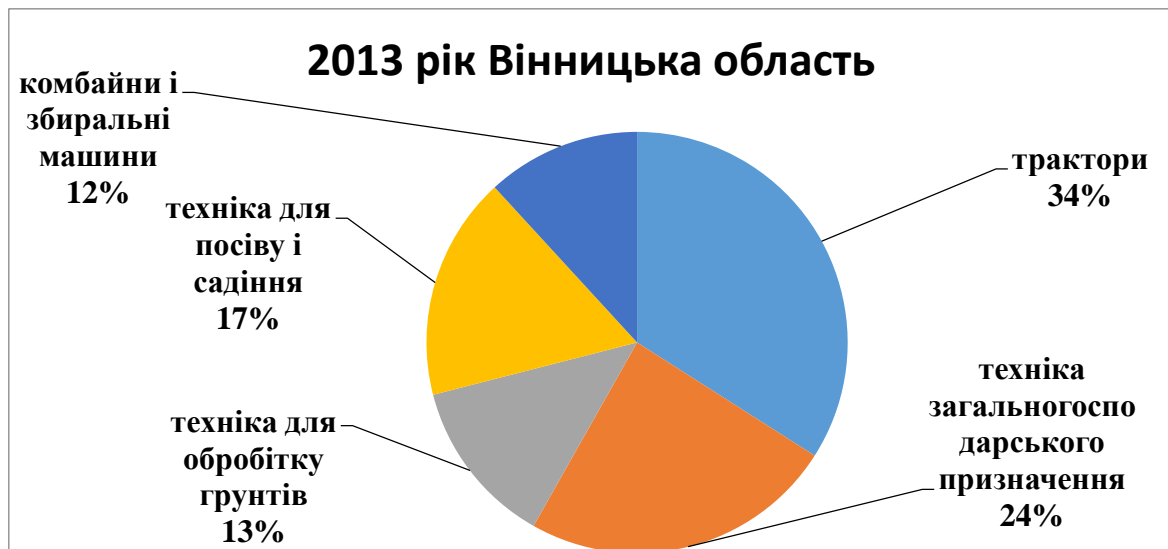

Рис. 3. Стан технічного оснащення у сільському господарстві Вінницької області
Джерело: [5]

Варто зазначити, що переважна частина українських машин та обладнання розроблена та випускається з 70-80-хх рр. минулого століття і не може відповідати потребам сучасного аграрного виробництва. Таким чином, недостатнє надходження нової техніки на господарства стримує списання застарілої та сприяє збільшенню ступеня зносу тієї, що є в наявності. В більшості підприємств ступінь зносу сільськогосподарської техніки наближається до критичного стану і значна її частина, що використовується, має бути змінена.

Сьогодні ринок складної сільськогосподарської техніки в Україні пропонує нову техніку вітчизняного та іноземного виробництва та техніку іноземного виробництва, що була у використанні. В Україні є 40 підприємств, які виробляють засоби виробництва для села. Основними з них є: ВАТ «Харківський тракторний завод», ВАТ «Південний транспортний завод», концерн «Лан», ВАТ «Херсонські комбайни», ВАТ «Тернопільський комбайновий завод», ВАТ «Новоград-Волинський завод сільськогосподарських машин» та інші [3, с. 4].

Надання переваги саме іноземній техніці пояснюється цілим рядом причин. По-перше, у більшості випадків вона є універсальною. Так, комбайнами закордонного виробництва можна збирати врожаї не лише зернових, а й олійних культур та насіння трав та дрібнонасінних культур таких як ріпак, льон. По-друге, така техніка при правильній експлуатації та належному технічному сервісі дає значно більший середньорічний виробіток ніж вітчизняні аналоги. По-третє, іноземна техніка більш пристосована до різноманітних кліматичних умов та має вищу якість виготовлення. При цьому використовувати таку техніку економічно доцільно при врожайності зернових не нижче ніж 35-40 ц/га [1, с. 94].

Стосовно Вінницької області, то ситуація з технічним забезпеченням сільськогосподарських підприємств схожа на загальнодержавну. Так, протягом 2011-2013 років спостерігалось щорічне зменшення всіх видів техніки. Основними причинами такого стану технічного оновлення є: суттєве зниження платоспроможного попиту на сільськогосподарську техніку в результаті диспаритету цін; неможливість отримання кредитів, оскільки немає реальних гарантій їх повернення; зменшення інвестицій в сільське господарство; відсутність довгострокової стратегії та інноваційної політики держави в розвитку сільського господарства; відсутність найбільш ефективних форм державної підтримки і проектів [9, с. 68].

У зв'язку зі зростаючим рівнем споживання продуктів сільського господарства виникає потреба збільшення сільськогосподарського виробництва. Тому важливим завданням економічного розвитку є відновлення техніки вітчизняних аграрних підприємств. При цьому для нормального відтворення технічних засобів аграрним підприємствам необхідно щорічно купувати їх не менше 8 - 10 % від наявних, а списувати - не більше 6 - 8%.

Для машинно-тракторного оновлення аграрних підприємств на рівні технологічної потреби необхідно щорічно купувати машини і обладнання на суму понад 15 млрд. грн. Із них на оновлення тракторів - 3,0 - 3,5 млрд. грн., зернозбиральних комбайнів - 3,5 - 4,0, бурякозбиральних машин 0,35 - 0,4, кормозбиральних - 1,0, машин для тваринництва - 1,0, техніки загального призначення – 2-3 млрд. грн. Крім цього, для підтримання машинно-тракторного складу в працездатному стані потрібно 2,0 - 2,5 млрд. грн. на закупівлю запасних частин і ремонтних матеріалів [7, с. 5-6].

Забезпечення технічними засобами сільськогосподарських підприємств у даний час повинно спрямовуватися на створення умов для ефективного ведення виробництва в сфері АПК за рахунок потужної технічної бази і дозволяти дійове відтворення ресурсів. Для цього необхідно сформувані і забезпечити належне функціонування відповідних ринків ресурсів для аграрного виробництва, а саме: технічних засобів, складовою часткою якого є ринок вживаної техніки; засобів захисту рослин, органічних та мінеральних добрив; паливо-мастильних матеріалів; техніко- технологічних послуг тощо.

Для збереження сільськогосподарської техніки в аграрних підприємствах необхідно припинити списання і передачу в металобрухт тракторів та іншої сільськогосподарської техніки в робочому стані, а стару техніку необхідно підтримувати за рахунок відновлювальних ремонтів з використанням нових деталей та компонентів конструкцій.

Слід зазначити, що в середньому тільки 20% деталей машин, що потребують капітального ремонту підлягають вибраковці, 25 - 40 % придатні для подальшої експлуатації, а інші, можна відновлювати. В процесі відновлення число операцій скорочується в 5 - 8 разів в порівнянні з виготовленням нових деталей, а собівартість не перевищує 40 - 70% вартості при ресурсі відновлених деталей 80 - 90% нового виробу [2, с. 10].

Висновки і перспективи подальших досліджень. З вищесказаного можна зробити висновок, що переважна більшість техніки, котра наявна в сільськогосподарських підприємствах, відпрацювала більше одного нормативного строку експлуатації. Значний рівень зношеності техніки та відсутність у повному обсязі необхідних запасних частин для її ремонту унеможливають якісний поточний ремонт, що в свою чергу призводить до частих поломок. Втрачається час на проведення польових робіт в оптимальні строки. Таким чином, низький технічний стан впливає як на якість виконання сезонних польових робіт так і на якість вирощуваної сільськогосподарської продукції. Для покращення ситуації з технічним забезпеченням необхідні значні капіталовкладення, які окремі сільськогосподарські підприємства не можуть собі дозволити. Тому, на думку автора, тільки комплексна реалізація запропонованих заходів щодо підвищення рівня технічного оснащення сільськогосподарських виробників та фінансова підтримка з боку держави зможуть подолати ці проблеми і підвищити рівень розвитку АПК.

Список використаних джерел

1. Бурковський І.Д., Карєба М.І. Шляхи поліпшення технічного оснащення аграрних підприємств // І. Д. Бурковський, М. І. Карєба // Економіка АПК. – 2010. - №4. – С. 92-96.
2. Величко Т. Г. Розвиток матеріально-технічного забезпечення підприємств АПК: автореф. Дис.. канд. екон. наук / Т. Г. Величко. – Сімферополь : НУБіПУ, 2009. – 20 с.

3. Гереженко І.М. Аналітична оцінка ефективності використання основних засобів / І.М. Гереженко, О.Ф. Томчук [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2011/Economics/6_86089.doc.htm.
4. Закон України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу» від 4 червня 2009 р. № 1444-VI // ВВР України. – № 42. – С. 634.
5. Офіційний сайт Головного управління статистики у Вінницькій області [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.vn.ukrstat.gov.ua
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.vn.ukrstat.gov.ua и
7. Переверзев В.І. Тенденції та напрямки розвитку матеріально-технічного забезпечення галузі рослинництва в Україні [Електронний ресурс].– http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/npkntu_e/2010_18_1/stat_18_1/37.pdf
8. Статистичний бюлетень Наявність сільськогосподарської техніки та енергетичних потужностей у сільському господарстві у 2013 році [Електронний ресурс].– http://www.ukrstat.gov.ua/druk/katalog/selo/s_g%20tech10.zip
9. Яковенко В.П., Білоусько Я.К., Підлісецький Г.М., Товстопят В.Л. Ринок сільськогосподарської техніки: проблеми становлення / В.П. Яковенко, Я.К. Білоусько, Г.М. Підлісецький, В.Л. Товстопят та ін.; за ред. Г.М. Підлісецького.– К.: ННЦ ІАЕ, 2005.– 220 с.
10. Калетнік Г.М. Іпотечне кредитування в сільському господарстві України / Калетнік Г. М. // Економіка АПК. - 2013. - № 7 - С. 58

Список джерел в транслітерації / References

1. Burkovs`kyj I.D., Kareba M.I. Shlyaxy` polipshennya texnichnogo osnashhennya agrarny`x pidpry`yemstv // I. D. Burkovs`kyj, M. I. Kareba // Ekonomika APK. – 2010. - № 4. – 92-96 s.
2. Vely`chko T. G. Rozvy`tok material`no-texnichnogo zabezpechennya pidpry`yemstv APK : avtoref. dy`s. ... kand. ekon. nauk / T. G. Vely`chko. – Simferopol` : NUBiPU, 2009. – 20 s.
3. Gerezhenko I.M. Anality`chna ocinka efekty`vnosti vy`kory`stannya osnovny`x zasobiv / I.M. Gerezhenko, O.F. Tomchuk [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu : http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2011/Economics/6_86089.doc.htm.
4. Zakon Ukrayiny «Pro sty`mulyuvannya rozvy`tku vitchy`znyanogo mashy`nobuduvannya dlya agropromy`slovogo kompleksu» vid 4 chervnya 2009 r. № 1444-VI // VVR Ukrayiny. – № 42. – 634 s.
5. Oficijny`j sajt Golovnogo upravlinnya staty`sty`ky` u Vinny`cz`kij oblasti [Elektronny`j resurs]. - Rezhy`m dostupu: www.vn.ukrstat.gov.ua
6. Oficijny`j sajt Derzhavnoyi sluzhby` staty`sty`ky` Ukrayiny` [Elektronny`j resurs]. - Rezhy`m dostupu: www.vn.ukrstat.gov.ua
7. Pyeryevyeryzev V.I. Tendenciyi ta napryamky` rozvy`tku material`no-texnichnogo zabezpechennya galuzi rosly`nny`cz`tva v Ukrayini [Elektronny`j resurs]. http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/npkntu_e/2010_18_1/stat_18_1/37.pdf
8. Staty`sty`chny`j byuleten` Nayavnist` sil`s`kogospodars`koyi texniky` ta energety`chny`x potuzhnostej u sil`s`komu gospodarstvi u 2013 roci [Elektronny`j resurs].– http://www.ukrstat.gov.ua/druk/katalog/selo/s_g%20tech10.zip
9. Yakovenko V.P., Bilous`ko Ya.K., Pidlisecz`kyj G.M., Tovstopyat V.L. Ry`nok sil`s`kogospodars`koyi texniky`: problemy` stanovlennya / V.P. Yakovenko, Ya.K. Bilous`ko, G.M. Pidlisecz`kyj, V.L. Tovstopyat ta in.; za red. G.M. Pidlisecz`kogo.– K.: NNCz IAE, 2005.– 220 s.
10. Kaletnik H.M. Ipotechne kredyuvannya v sil's'komu hospodarstvi Ukrayiny / Kaletnik H. M. // Ekonomika APK. - 2013. - # 7 - S. 58

ANNOTATION
EVALUATION OF TECHNICAL SUPPORT OF THE DOMESTIC AGRICULTURAL ENTERPRISES

*HOMZA Vadim, a post-graduate student,
 Vinnytsia National Agrarian University (Vinnytsya)*

Current state of the technical support of agricultural enterprises is analysed in the article, the problems associated with supply of agricultural enterprises with equipment are investigated. Specific measures aimed to enhance the level of technical support of agricultural producers are offered. Domestic production in the field of agribusiness is declared as a priority sector of the economy, every successive government declares the need to support large-scale support of agriculture. In fact, in many cases existing declarations do not turn into concrete decisions, and very often adopted programs are not implemented due to the lack of funding or other reasons. Therefore, most of the domestic agricultural enterprises have to operate in a sufficiently aggressive environment that causes additional risks to agricultural producers in terms of ensuring conditions for their economic security.

Technical support of agricultural production is extremely important in terms of possible introduction of intensive technologies of both crop and livestock production. The main types of agricultural machinery are tractors, combine harvesters and other types of combines, trucks. Conducted studies show the failure of the domestic heavy industry to meet the needs of agricultural producers in the domestic machinery, which affects the cost of production.

Technical support of producers is an important component of the process of agricultural production. Genetic potential of crops grown can be realized only if required agricultural machinery is available, as implementation of all manufacturing operations is regulated in time and requires high-quality tillage, planting, fertilizing, harvesting and so on. As international experience shows, progressive development of agriculture and competitiveness of producers is possible only when appropriate technological support is provided.

Keywords: agricultural business, machinery, technical support, business partnerships, resources, production, depreciation, agricultural products.

Tabl. 2. Figure. 3. Lit 10.

АННОТАЦИЯ
ОЦЕНКА ТЕХНИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОТЕЧЕСТВЕННЫХ
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

*ГОМЗА Вадим Николаевич, аспирант,
 Винницкий национальный аграрный университет (г. Винница)*

В статье автором проанализировано современное состояние технического обеспечения предприятий АПК, исследованы проблемы, связанные с обеспечением аграрных предприятий техникой. Предложены конкретные меры по повышению уровня технического оснащения сельскохозяйственных производителей. Отечественное производство в сфере

АПК постоянно объявляется приоритетной отраслью экономики, каждое следующее правительство декларирует необходимость масштабной поддержки аграрного сектора. На практике, существующие декларации во многих случаях не превращаются в конкретные решения, а принятые программы часто не выполняются из-за отсутствия финансирования или по другим причинам. Поэтому большая часть отечественных аграрных предприятий вынуждены работать в достаточно агрессивной внешней среде, что вызывает дополнительные риски для производителей сельскохозяйственной продукции с точки зрения создания условий для их экономической безопасности. Техническое оснащение аграрного производства является чрезвычайно важным с точки зрения возможностей внедрения интенсивных технологий производства как в области растениеводства, так и в животноводстве. Основными видами сельскохозяйственной техники являются тракторы, зерноуборочные и другие типы комбайнов, грузовых автомобилей. Проведенные исследования показывают несостоятельность отечественной тяжелой промышленности обеспечить потребности сельскохозяйственных товаропроизводителей в технике отечественного производства, что сказывается на себестоимости подделочного продукции. Важной составляющей в процессе производства сельскохозяйственной продукции является техническое обеспечение товаропроизводителей. Только при условии наличия необходимых сельскохозяйственных машин возможна реализация генетического потенциала возделываемых культур, ведь проведение всех технологических операций регламентировано во времени и требует высокого качества осуществления обработки, посева, внесения удобрений, уборки урожая и т.д.. Как показывает мировой опыт, прогрессивное поступательное развитие сельского хозяйства и конкурентоспособность товаропроизводителей возможны лишь при условии соответствующего технологического обеспечения.

Ключевые слова: сельскохозяйственное предприятие, техника, техническое обеспечение, хозяйственные общества, ресурсы, производство, износ, сельскохозяйственная продукция.

Табл. 2. Рис. 3. Лит 10.

Інформація про автора

ГОМЗА Вадим Миколайович – аспірант кафедри аграрного менеджменту, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна,3, e-mail: yosadchuk@mail.ru).

НОМЗА Vadim - a post-graduate student of Agrarian Management Department, Vinnytsia National Agrarian University, (21008, Vinnytsia, 3, Soniachna str., e-mail: yosadchuk@mail.ru).

ГОМЗА Вадим Николаевич – аспирант кафедры аграрного менеджмента, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г.. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail: yosadchuk@mail.ru).

Стаття надійшла до редакції 11 грудня 2015 року

